

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๘๑๙.๑/๒๐๑๐

สำนักเลข เอก กรมฯ รัฐนารี	๓๗๓
หกที่	๓๓๓๕ ๘๖๑
วันที่	๑๙ มิ.ย. ๒๕๕๗ ๑๖.๐๖.๖๖

๑๙.๖.๖๖
๑๙ มิ.ย. ๒๕๕๗
๑๖.๐๖.๖๖

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง ทบทวนหลักเกณฑ์การจ่ายปันผลแก่ผู้ถือหุ้นธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๒/๑๕๓๑๔ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕
๒. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๕๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕
๓. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๓/๔๐๕๕
ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๔. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๓๕๗๓ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕

๕. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๓/๑๑๙๐
ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารประกอบการพิจารณาเรื่องทบทวนหลักเกณฑ์การจ่ายปันผลแก่ผู้ถือหุ้น ร.ก.ส.
๒. ในนามส่วนผู้ดูแลเศรษฐกิจ คณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (๑) ด่วนที่สุด ที่ คสช. (ศก) ๑ ๑๕๓
ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๗

ด้วยกระทรวงการคลัง ขอเสนอเรื่องทบทวนหลักเกณฑ์การจ่ายปันผลแก่ผู้ถือหุ้นธนาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ร.ก.ส.) มาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ
พิจารณาเห็นชอบ

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ ยกเลิก
มติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๓๒ และอนุมัติหลักเกณฑ์การจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นของ
ร.ก.ส. โดยมีหลักการให้ ร.ก.ส. จ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นทุกราย สำหรับหุ้นที่กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือ
ให้จ่ายโดยการซื้อหุ้น ร.ก.ส. ต่อไป พร้อมทั้งอนุมัติให้กระทรวงการคลังสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องขอ
อนุมัติคณะกรรมการรัฐมนตรีเป็นคราวๆ สำหรับกรณีที่ ร.ก.ส. ได้จ่ายเงินปันผลให้กระทรวงการคลังในลักษณะการซื้อหุ้น^{เพิ่มทุนดังกล่าว}

๑.๒ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดย
หลักการแล้ว ไม่มีข้อขัดข้องในการขยายทุนเรือนหุ้นของ ร.ก.ส. แต่ควรมีแผนการดำเนินงานของ ร.ก.ส.
รองรับการขยายทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งควรมีข้อมูลผลประกอบการของ ร.ก.ส. ที่แยกชัดเจนระหว่าง
ผลประกอบการที่เกิดจากการดำเนินโครงการตามนโยบายและมาตรการของรัฐบาล และที่เกิดจากการดำเนิน

/ธุรกิจปกติ...

ธุรกิจปกติ นอกจากนั้น ควรมีแนวทางในการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของ ร.ก.ส. เพื่อประกอบการพิจารณา ของคณะกรรมการตัวด้วย จึงให้กระทรวงการคลัง (ร.ก.ส.) รับไปจัดทำข้อมูลดังกล่าวข้างต้นและที่เกี่ยวข้อง ให้ชัดเจน แล้วนำเสนองค์นายรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ ให้กระทรวงการคลัง (ร.ก.ส.) รับความเห็น ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ไปพิจารณาประกอบการดำเนินการต่อไปด้วย ทั้งนี้ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ สศช. ได้ให้ความเห็นว่า กระทรวงการคลัง ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องขยายทุนเรือนหุ้นให้กับ ร.ก.ส. โดย สศช. เห็นควรให้กระทรวงการคลัง พิจารณาเสนอ ขอทบทวนความเหมาะสมของมติคณะกรรมการตัวด้วยวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่องหลักเกณฑ์การจ่ายปันผล แก่ผู้ถือหุ้น ร.ก.ส. ในกรณีจ่ายปันผลเป็นหุ้นให้แก่กระทรวงการคลัง ให้จ่ายปันผลในลักษณะเงินนำส่งคลัง เช่นเดียวกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจอื่น

๓.๓ กระทรวงการคลังได้เสนอขอขยายทุนเรือนหุ้น ร.ก.ส. อีกครั้ง โดยนำเสนอข้อมูล แผนการดำเนินงานและข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามความเห็นของคณะกรรมการตัวด้วย คณะกรรมการตัวด้วยมีมติเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๔ อนุมัติขยายทุนเรือนหุ้น ร.ก.ส. จากเดิมจำนวน ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท เป็นจำนวน ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท และให้กระทรวงการคลัง (ร.ก.ส.) รับความเห็นของ สศช. ไปพิจารณาดำเนินการ ต่อไปด้วย ทั้งนี้ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๕ สศช. ได้เสนอความเห็นให้กระทรวงการคลังพิจารณาทบทวนมติ คณะกรรมการตัวด้วยวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง หลักเกณฑ์การจ่ายปันผลแก่ผู้ถือหุ้น ร.ก.ส. ในกรณีจ่ายปันผล เป็นหุ้นแก่กระทรวงการคลัง ให้จ่ายปันผลในลักษณะเงินนำส่งคลังเช่นเดียวกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจอื่น โดยเร็วภายในปี ๒๕๕๖ โดยมิต้องรอให้ทุนของ ร.ก.ส. ถึงระดับ ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เรื่องดังกล่าวเป็นอำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการตัวด้วย โดยมีความจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจาก มติคณะกรรมการตัวด้วยวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ กำหนดให้กระทรวงการคลังพิจารณาทบทวน หลักเกณฑ์การจ่ายปันผลแก่ผู้ถือหุ้น ร.ก.ส. โดยเร็วภายในปี ๒๕๕๖ ซึ่งเรื่องดังกล่าวส่งผลกระทบโดยตรงต่อระดับเงินกองทุนและความมั่นคงทางการเงินของ ร.ก.ส. อีกทั้ง ร.ก.ส. ได้กำหนดให้มี การประชุมใหญ่สามัญของผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๔๙ ประจำปีบัญชี ๒๕๕๖ ในวันพุธที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยจะมีภาระการพิจารณาการจัดสรรกำไรสุทธิและการจ่ายปันผลแก่ผู้ถือหุ้นประจำปีบัญชี ๒๕๕๖ ด้วย

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ ร.ก.ส. ได้รับการเพิ่มทุนจากกระทรวงการคลัง ๒ แนวทาง คือ การซื้อหุ้นเพิ่มทุน จากเงินงบประมาณแผ่นดิน และการซื้อหุ้นเพิ่มทุนจากเงินปันผลที่ ร.ก.ส. จ่ายให้กับกระทรวงการคลัง โดยมี รายละเอียดการซื้อหุ้นเพิ่มทุนของ ร.ก.ส. ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ณ สิ้นปีบัญชี	เงินเพิ่มทุนจาก เงินปันผลที่จ่าย ให้กorthroughการคลัง	เงินเพิ่มทุนจาก เงินงบประมาณ แผ่นดิน	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและเรียกชำระ แล้ว	กำไรสะสม	เงินกองทุน
๒๕๕๑	๑,๓๗๘	๒,๖๐๐	๔๗,๔๕๖	๒๑,๒๗๖	๖๓,๙๓๒
๒๕๕๒	๑,๖๐๒	๒,๐๐๐	๔๕,๔๓๙	๒๗,๗๗๘	๗๓,๕๕๗
๒๕๕๓	๑,๗๗๖	-	๔๗,๔๕๒	๓๗,๒๗๘	๘๑,๙๓๐
๒๕๕๔	๑,๘๔๓		๔๙,๑๔๔	๓๗,๓๓๗	๘๗,๑๗๔
๒๕๕๕	๑,๙๔๐	๗๕๐	๕๑,๘๗๒	๔๕,๑๗๒	๙๗,๐๒๔

หมายเหตุ : ณ สิ้นปีบัญชี ๒๕๕๖ กorthroughการคลังถือหุ้นใน ธ.ก.ส. เป็นจำนวน ๕๓๖,๗๓๗ ล้านบาท หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท รวมเป็นจำนวนเงิน ๕๓,๖๗๓.๘๐ ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นใน ธ.ก.ส. ร้อยละ ๙๙.๗๘ ของทุนจดทะเบียนที่ออก และเรียกชำระแล้ว

๓.๒ ในปี ๒๕๕๖ ธ.ก.ส. มีสินเชื่อเพิ่มขึ้นจำนวน ๙๔,๒๘๘ ล้านบาท ณ สิ้นปีบัญชี ๒๕๕๖ มีสินทรัพย์รวมจำนวน ๑,๓๗๘,๕๒๕ ล้านบาท สินเชื่อคงค้างจำนวน ๙๗๐,๖๓๐ ล้านบาท ระดับเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงอยู่ที่ร้อยละ ๑๒.๓๙ และตามแผนยุทธศาสตร์ ๕ ปี (ปีบัญชี ๒๕๕๗ – ปีบัญชี ๒๕๖๑) ธ.ก.ส. ได้ประมาณการการขยายสินเชื่ออยู่ที่ประมาณร้อยละ ๑๑ – ๑๒ ต่อปี โดยมีวิธีการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อสุทธิจำนวนประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ – ๑๙๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี และคาดว่าจะมีอัตราส่วน BIS Ratio อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๑๗ ทั้งนี้ หาก ธ.ก.ส. จ่ายเงินปันผลและนำส่งคลังในอัตราร้อยละ ๓๕ ของกำไรสุทธิ จะส่งผลต่อระดับ BIS Ratio ของ ธ.ก.ส. ในปี ๒๕๕๗ – ๒๕๖๑ ลดลงประมาณร้อยละ ๐.๖๙ – ๑.๘๐ ในแต่ละปีบัญชี ซึ่งจะทำให้ BIS Ratio อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๙.๗๐ – ๑๐.๘๐

๓.๓ กorthroughการคลังได้จัดประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ สศช.

สำนักงบประมาณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และ ธ.ก.ส. เพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้น ธ.ก.ส. เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมได้เห็นถึงความสำคัญของการปฏิริยสินเชื่อและการให้ความรู้พัฒนาลูกค้าเกษตรกร การดำเนินการโครงการนโยบายรัฐ และการรักษาระดับ BIS Ratio ให้อยู่ในระดับที่สร้างความเชื่อมั่นแก่ลูกค้าเงินฝากรายย่อยของ ธ.ก.ส. (ระดับ BIS Ratio เฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ไทย ในปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ ๑๕.๖๔) ที่ประชุมจึงมีมติดังนี้

(๑) เห็นควรให้คงตัวฐานนต์เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๓๕ เรื่อง หลักเกณฑ์การจ่ายปันผลแก่ผู้ถือหุ้น ธ.ก.ส. ต่อไปอีกรยะหนึ่ง จนกว่าหุ้นที่ออกและชำระแล้วจะครบจำนวน ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท และจึงนำหลักเกณฑ์การจ่ายปันผล ธ.ก.ส. มาพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง

(๒) มอบหมายให้ ธ.ก.ส. ส่งข้อมูลทางการเงิน แผนธุรกิจ และแผนยุทธศาสตร์ ให้ สศช. เพื่อ สศช. พิจารณาให้ความเห็น และแจ้งความเห็นดังกล่าว เพื่อ สคร. จะได้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี พิจารณาภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ต่อไป

๓.๔ สศช. ได้มีหนังสือแจ้งความเห็น ดังนี้

(๑) สศช. ทราบดีถึงความจำเป็นในการเพิ่มทุนให้ ร.ก.ส. เนื่องจาก ร.ก.ส. เป็นกลไกสำคัญของรัฐบาลที่จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร โดยการให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนแก่ภาคเกษตรและชนบท ควบคู่กับการเสริมสร้างองค์ความรู้และสนับสนุนการพัฒนาอาชีพ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสถานการณ์ทางด้านการคลังของประเทศไทยในขณะนี้ มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินลงทุนในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้รัฐบาลได้พิจารณาจัดสรรการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินตามลำดับความสำคัญของนโยบายและยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ จึงเห็นสมควรให้ ร.ก.ส. จ่ายปันผลแก่กระทรวงการคลังในลักษณะเงินนำส่งเข้าโดยวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรื่องหลักเกณฑ์การจ่ายปันผลแก่ผู้ถือหุ้น ร.ก.ส. ในจำนวนที่ได้ระบุไว้ ดังนี้

ตามที่ได้เสนอมาแล้ว จึงขออนุมัติต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเป็นคราวๆ ไป สศช. จึงขออภัยยืนยันความเห็นให้กระทรวงการคลังพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ เรื่องหลักเกณฑ์การจ่ายปันผลแก่ผู้ถือหุ้น ร.ก.ส. ในการจ่ายปันผลเป็นหุ้นแก่กระทรวงการคลัง โดยมิต้องรอให้ทุนของ ร.ก.ส. ถึงระดับ ๙๐,๐๐๐ ล้านบาท

(๒) ในการเพิ่มทุนของ ร.ก.ส. แต่ละครั้ง เห็นควรให้ ร.ก.ส. จัดส่งรายละเอียดแผนงาน/โครงการและกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการให้คณะกรรมการทุกครั้งเมื่อมีการขอเพิ่มทุน เพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีจะได้มีการพิจารณาแผนและเป้าหมายการลงทุน แนวทางในการนำเงินไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด และเพื่อเป็นการติดตามและกำกับดูแลให้ ร.ก.ส. สามารถตอบสนองการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๓.๕ พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗ กำหนดว่า “...ให้กระทรวงการคลังถือหุ้นของธนาคารไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด...”

๓.๖ ก្មោរกระทรวงว่าด้วยการดำเนินกองทุนของ ร.ก.ส. กำหนดให้ ร.ก.ส. ดำเนินกองทุนต่อสินทรัพย์เดียวไม่ต่ำกว่าร้อยละแปดจุดห้า

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

ร.ก.ส. เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีหน้าที่ในการช่วยเหลือด้านการเงินแก่เกษตรกร รวมทั้งเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการดำเนินโครงการนโยบายต่างๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจฐานราก และระบบเศรษฐกิจโดยรวม ร.ก.ส. จึงควรมีระดับเงินกองทุนที่จะสามารถรองรับการดำเนินการได้ในระยะยาว ซึ่งปัจจุบันการจ่ายเงินปันผลเพื่อการซื้อหุ้น ร.ก.ส. ยังคงมีความจำเป็น เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการจัดหาเงินงบประมาณเพื่อชำระค่าหุ้นในส่วนของกระทรวงการคลัง ช่วยเสริมสภาพคล่องให้แก่ ร.ก.ส. รวมทั้งเพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินของ ร.ก.ส. ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้คงมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่

๒๙ มิถุนายน ๒๕๓๕ เรื่อง หลักเกณฑ์การจ่ายปันผลแก่ผู้ถือหุ้น ร.ก.ส. ต่อไปอีกระยะหนึ่ง ทั้งนี้ กระทรวงการคลัง จะพิจารณาบทวนหลักเกณฑ์การจ่ายปันผลตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๓๕ อีครั้งหนึ่ง เมื่อ ร.ก.ส. มีหุ้นที่ออกและชำระแล้วจำนวน ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท

ทั้งนี้ การให้ความเห็นชอบอยู่ในอำนาจของคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ให้อำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีเป็นอำนาจของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ ขอได้โปรดนำเสนอหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายรังสรรค์ ศรีวรสาสดร์)

ปลัดกระทรวงการคลัง
ปฏิบัติราชการแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

กองพัฒนาธุรกิจ ๓

โทร. ๐-๒๒๘๘-๔๔๔๐ - ๙ ต่อ ๒๑๓๐ นิติทมส ๐๘๕ ๙๑๙ ๑๖๔๑

โทรสาร ๐-๒๒๗๘-๔๔๔๗